

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosc da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosc je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njeđzelske lopjeno

Budyschin

25. augusta 1929

Bauzen

Čiškč a naklad Čsmolerjez knižicziščežernje a knihačnje, šap. družstwo s wobm. ruk. w Budyschinje
Wukhadža kóždn šobotu a placzi šchwórcžětnje 108 klotych pjenjeřtow

13. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Jeř. 66, 13: „Ja chzu waš trošchtowacž, kaž macž jeneho trošchtuje.“

Macžerńa luboscž je wulka, ale Boža luboscž je wjele wjetřcha.

Macž je derje šnacž. Macžerńeje luboscže nicžo, haj ani šmjercž hašnyčž njemóže, wona je šynliřcha dnžli šmjercž. Njewěřcže, s kažkej šwěrnoscžju macž šwoje thore džěčžo hlada? Kač rad wona wšchitku wuprawu woprjuje, hdnž móže s tym šwojemu džěřcžu někažke wolóženje nacžinicž! Tndžen wot tndženja šo wona jeho dla španja šđeržuje. Wona šwoje thore džěčžo nočže wot niłoho druheho wobřtarane měčž.

Přched něřhto čžařom přchińdže jedny mojič přchecželow žyle njenadžizy do wořebneje křěže. Do jřtwy šupiwřchi namaka domjazu macž, bohata knjeni, pódla křudeho šlěpza ředžo. Bě to jejný šamřny šyn. Šhubjenemu pornjo bě wón daloko do kraja wuczahnył; tola macž rjetny: „Tole je mój šyn, lubuju jeho hiřchže!“

Pohladažče na macž wot 9 abo 10 džěčzi! Hdnž žane s nič w přječžku dže, šo šda, šo wona tuto jene bóle lubuje, dnžli wřchitke druhe hromadže. Wřřoki šařtojnič mi něhdy wo nanje powědařche, kiž bě jara šyn čłowječ. Macž čžinjěřche, wjelež jenož móžeřche, šo by šo šyn po nanje njeradžil, ale nanowe šnamjo bě šynliřche. Wón šyna na wřchě hřěřchne pucže wodžěřche, tak šo bu s njeho prawy šłóřtnič. Wón wo- beńdže mordarřstwo a bu přched řud štajeny. Přchi žpřym přche- řynřchowanju ředžěřche řrudna knjeni w řudniřkej šali. Bě to jeho macž, kotraž bě něč s wudowu. Žako řwědkojo šwoje řwědcženje přchecžiwu šłóřtniřkej wuprajichu, šo řdařche, šo to

macž wjele bóle do wutrobny řěže, dnžli šyna. Žako bu tón ja winowateho špóřnaty a ř šmjercži wotřudženy, bě kóždn s wuřudom špóřtojom a dnřbjachu jón ja prawy špóřnacž. Že- nož macžerńa luboscž njekhabřařche. Wona prošchěřche, šo by šo s wuwjedženjom wuřuda křwilu čžakało, bu pak wotpořařana. Žako bě jemu hłowa wotčžata, prošchěřche wona wo jeho čžělo, ale podarmo; wón bu, kaž bě to wařchnje, na jařtnym dworje pohřebany. Něřhto čžaka pořdžiřcho macž řama wumřě, jako bě na šmjertnym ložu to řadanje wuprajila, šo čže pódla šwojeho šyna pohřebana byčž. Wona šo njehańbowařche, šo budža ju ja mordarřowu macž špóřnacž.

Wo mlódej řchottiřkej holzy šo powěda, šo je wóřtny dom wopuřchčžiwřchi w měřcže Glasgowie šo hřěřchnemu žiwjenju podala. Žejna macž ju daloko a řchěroko pytařche, ale po- darmo. Na pořledku wona šwój wobras do tařkeje křěže na řčžěnu powěřnyčž da, hdnž móžachu njekničžomne měřchčžaniřke žóniřke nóžnu hořpodu namakačž. Druřy na tón wobras řědma pohladnyřchu. Žena žóniřka pak přched nim řtejo wořta: to je to řame lube woblicžo, kotřž je jónu w mlódořcži na nju pohladowało. Macž šwojeje džowki nej šapomniřa ani šwo- jeho hřěřchneho džěřcža šařtorčžila, hewač njeby jejný wobras na tutej řčžěnje wiřak. Bě žyle, jako byřchtej šo macžerńej hubje hibalej a ji řchepřalej: „Bój dom! ja čži wodam a čže hiřchče lubuju.“ Žóniřka, přchemóžena wot šwojič řacžucžow, šo do hromady řpny. Wona bě tuta řhubjena džowka. Ma- cžerńe hladanje bě ji wutrobu přchemohło. Wona špřawnu pořutu wot šwojič hřěřchow čžinjěřche a šo pořna rořkačža a hanibowanja do šarřchřiřkeho doma wřóčži a macž a džowka běřchtej řažo řjednocženej.

„Ale wěćće mi, žana maczerka lubošć je njemóže runać s lubošću Božej; wona je njemóže měricz s jejnej wyšokošću ani s jejnej hłubokošću. Žana macz na zylkej semi njeje swoje džěćzo tak lubowala, kaž Bóh waš a mje lubuje. Pomnyšlcze hebi, tajku lubošć je Bóh męćz dyrbył, so je swojeho Ssyna do smjercze dał sa šwět! Buch sam s nanom a męjach jeniczkeho šyna. Nětko toho hólczka wobhladujo na toho njebieskeho Wótza spominach, kiž je swojeho Ssyna do smjercze dał. O tajku lubošć je Bóh s šwětej męćz dyrbył, so je Khrystuše sa njón wumręc z dał! „Tak je Bóh tón šwět lubowal, so je swojeho jeniczkeho narodzeneho šyna dał, so bychu wšchitzy, kiž do njeho wěrja, šhubjeni njebyli, ale węcžne žiwjenje měli.“ To je tak wyšoki tekst, so njeje móžno, so s jeho wyšokošću posbėhnycz. Hacz s wyšokošćam jeho lubošće došahnyć abo jejne hłubiny wužlědźic, to njemóžemy. Pawoł so mōdlesche, so mohł wyšokošć a hłubokošć, šchěrošć a dohšć Božej lubošće pōsnac, ale wona džěsche wysche jeho pōsnacza. Njebudžemy w njebieskach lępie a šchisćišchim wōczkom do njeje hladac z mōz? Moje wōczko je nětko hižo wjehele na tuto krašne hladanje a so jo tež wy so mnu smęjeczje, haleluja!

Stara, wot wicze potulena šhuda žōnka w Indiskej přeni ras ręcjeć šašlyšcha wo lubošći Božej, kotraž je swojeho jeniczkeho narodzeneho Ssyna do šwěta pōžkala, pytać, šchtož je šhubjene. Pšchasne koleško tuta stara wudowa, kotrejež jeniczkli šyn bē tež wumręc, bōrny šastajiwšchi, jako mišionarka wo Jesušu Khrystušu ręcješche, kedžbliwje na kōžde šłowo pōžluchajšche. Bōrny mišionarka wot njeje, kiž bēsche hišchće pōhanka, woteńdže, ale ludžo sa njej wołachu, so žona sa njej šhwata. S wulkej wobczěžnošću šhora dōńdže a chzynšche so pšched mišionarku, kiž bē jej ewangelij pšchpowědała, poklaknyć. Jako džak sa přeni ras šlyšchane bibliške šłowo pšchinješe, šchtož bē hebi sa zylty tydžen šašlyžika, mjenujzy 25 pjenješkow. Se šlyšami mišionarku, kiž so wobarašche, to wot njeje wšacz, pšcheshche, so by jo tola wšaka. Wōndano da jedyn bohac z s zyrkwinemu twarej 500 hriwnow, ale hac z te 25 pjenješkow tuteje šhudeje pšched Bohom njejšu wjazzy wažike? Šchtoha hebi wy myšlicze?

Sa czaš pōšlednjeje wulkeje amerikaškeje wōjny so do cžicheje wudowineje šhęžki powěšć pšchinješe: „Twōj šyn, twoje jeniczke džěćzo w šchpitali cžęžzy šranjene leži.“ Kaš maczerka wutroba tohodla žalosčejche a so starasche a wo dnjo a w nozy na nicžo druge njemnyšlesche, šhibna na to: ja tam dyrbyju, dyrbyju jeho hladac z! Dyrbyju, Ale njeje wšchemu, šchtož wojaš njeje, šakasane, bliško šhodžic z? A kaš chzynla wudowa šynowe lęhwo namašacz: kaš te žalōšne wobczěžnošće šnješć, Tola maczerka lubošć so pšches žadym šadžewš wottrašchic z njeda. Žara pšcheczelnje wona prezidentu Lincolna pšch, a kaš mohł tón tajku pšostwu wotpōšacz? Haj, wona šmē s swojemu šhoremu džěšću. Kaš dołhi je puc z s njemu! Kaš ji hušto dołho cžakac z dadža! Škōncžnje, škōncžnje je jeho pšchewwanje namašane. Ale tu nowy šadžewš do pucza štupi, lękar je wuprajil, mac z nješmē nětko na žane wašchnje s swojemu šynej, njemēr, kotryž mohło jemu to nacžinic z, mohł sa njeho štrašchny być, haj smjerc z sa šobu cžahnyć. Ale maczerka lubošć hebi tež tudy radžic z wē. Wona lubi, so nochze žaneho šłowczka jemu prajic z, ale so zylke cžišche šadžeržec z, tuž by ji dowolene. Mjelcžo wona do istny, hđžež jejne džěćzo ležesche, pšched jeho blēde cžęlo štupi, woczi bēšchtej šańdželenej. O hđny by wōn wjedžak, so je jeho maczerka s njemu pšchisčla — tajki daloki puc z — jeho hladac z, jeho trošchtowac z, węcžne by to s jeho wotšhorjenju šlužiko. Tola wona džě ręcjeć nješmē. Ale něšchto tola šmē, šwoju ruku

na jeho horze cžolo položic z. A špodžimnje! Žako so luba maczerka ruka cžola dōtkny, šhorn, woczi njewocžiniwšchi, we šbōžnym wjeheleu praji: „O macze, to je twoja ruka!“ A hlaj, pod hladanjem tuteje miteje ruki šhorn wotšhori.

Tyšchna wutroba, kiž dyrbišch cžęmne a wobczěžne pucze šhodžic z a we hłubotej bološći škoržišch: ruka Knješowa na mni cžęžzy leži, budž štrošchtna! Hišchće šhwilku, tuž so cži šhwatajzy ta węcžna lubošć pšchibliži, cže trošchtowac z, kaž mac z jeneho trošchtuje. A hđny hebi to najmjenje myšlic z, šeńdže cži pomoz a mišy trošcht s wyšokošće cže wotšchewi, so s džakny mi šlyšami prajišch: „Wōtcze, to je twoja miša ruka!“ Knješowa ruka šrani, ale tež wobala.

Nasch Knješ Jesuš Khrystuš je to žōrlo a ta škala nascheho šboža sa cžas a węcžnošć!

Šłōž: Spęwajmy nětk s wutrobu.

Škala węcžna, wotewi so,
Mje do hebjje ššhowajo!
Njech pšches wodu a pšches šrej,
Kiž cži s Boha bęžitej,
Dušcha so mi wuštrawi,
Wucžišći a wuštrawi!

Škutki, — šajšęž bęchu —, wšchē
Boži šakon šašudži,
Šđny so w dobrnych pšozuju,
Šslabošć wulku šaczuju.
Jesu, w swojej šmilnošći
Wšchitke hřęchi wodaš mi!

Winowaty, šhudny wšchōn
Pšchindu pšched twōj šchizny trōn,
Wobhnadž šhudoh' hřęšchnika,
Nješhodž so mnu do šhuda,
Wuhotuj mje s prawdošću!
Jesu, s tobu wobštej!

A tebi woczi posbėhnu
W nušy, w štrašche, w będženju!
Žōrlo šboža, bohac zje
Trošchtuj, našyc z, wotšchew mje,
W swojej węcžnej lubošći
Pomhaj mi w wšchej žalosći!

Tebi so ja dowęryju,
Daj, so ja twōj wōstanu!
Nočzy so wot tebjje hncuz,
Wjedž mje prawy šbōžny puc z
A Wōtzej mojom' do njebjaj!
Ty by moja nadžija!

Wjedž mje, so ja njepadnu,
Šso we zušbje šabludžu,
Štwoi mi cžištu wutrobu,
Twōjom' šłowu pōžluchnu,
Lubošć, šwērnošć wobradž mi,
Daj mi wōštac z pšchi tebi!

Džęlo cžękne pōžohnuj,
Mje pšched wšchēm šlym wobarnuj!
Ty by moje bohac zstwo,

Daj mi Ducha swjateho!
Knjež we mojej wutrobje,
So mam sawdawš sbóžnošće!

Ješu, mje taš khudeho
Scziń we Bošy bohatoh',
W swojej wulkej dobrocze
Daj mi wěcžne žiwjenje!
Tebje wěcžnje khwalicž chzu
Sa taš wulku hnadu wšchu!

Knježe, woštań pola mje,
Wjeczor mój pšchez bliže dže!
Daj mi sbóžne wumrěcže,
Hdyž kmjercž ke mni stupicž chže!
Wjedž pšches czěmny doł mje žam
Dom do sbóžnych njebjež tam!

S. W.

W błóncžnej krajinje.

Powěštka wot Khrisťiny Royoweje.
(Potracžowanje.)

Pawlić běžešče k džedej. Jemu žo po nim styskasche. Sa tutej dwe njedzeli bě jeho jenož dwójzy wohladat, ras w hěcže, ras na rubatniščežu.

„Je mi bjes tebe styskno!“ bě jemu džeď prajik. „Ale služ ty jeno ludžom! Šhto wě, ja czo czi to posdžišcho w žiwjenju dobre!“

XI.

Mjes tym bě žo w hěcže něšyto njeblychaneho stało. Dostał bě stary Pawol list! Niz wot džečzi s Ameriki, ně, wot Ležina! Bě wješkohy, so bě Lischzy prajik, so ma khoru žonu; — tón jemu jeho listy cžitasche, hdyž wot džečzi pšchindžechu, — a tu bě tež wo njej pižane.

Juriga dyrbesche Lischzy prajicž, so je trochu na rosunt khora, pšchetož Ležina pižasche:

„Moju žonu žym nadešhol taš daloko strowu. Je žo tež so mnu wježelika. Ale moja maczeřka prajesche, so nježmēm wjazny přecžka hicž, dofelž ju njemóža doma šdzeržecž. Wy wěseče, so paš dyrbju hicž; hewaš bch wulku šhtodu měš. Tuž žym žebi myšliš, so ju radšcho wošnu žobu. A tuž chzu waš pěnje pro- šhecž, so byscheče daš waschemu hólzei pšchi njej bycž. Wón je tajki luby; wēm, so žo wón tež jej budže lubicž. Nječ s nim khodži a nječ je wón wšchudžom wokolo njeje, wšchaš ja to ani wot waš ani wot njeho ja darmo njebudu žadacž. Šsmiltaj žo nad namaj nješbožownymaj cžłowjekomaj!“

Nječ namaj Pawlić žwój kucžik pšchewostaji a žo sažo k wam pšcheydli. Waricž wšchaš nam wona wšchitkim budže a nam pšofacž; to je wona tež doma cžinika. Hdyž Pawlić pšchi njej wēm, budže mi to, jako by mi Knjes Ješuš žam jandžela pšžlat ja stražu.

Cžital žym wčera w bibliji knihu profety Jesajasa; tam steji na jednym městnje: „A maše hólczatko je powjedže.“ Šnydom widžach pšchede mnu Pawlika. Cžuju, so je wón „to maše hólczatko“, kotrež naž wjedže k Bohu. Ow, so bchmy my taš wěricž móhli kaž wón!“

Lisčka dyrbesche žebi, cžitajo, wošpjet s rukawom wut- trěcž wocži.

„Sawěcže taš je! Sawěcže taš je! Maše hólczatko je powjedže. Wón je to maše hólczatko.“

Juriga žo wježelesche, so budže mój Ležinje pošlužicž. Šměju došč ruma. Nječ jeno wona pšchindže, tuta khudu- šhinka. A so by to Bóh tón Knjes daš, so by jej mohł Pawlić pošlužicž.

Ach, šhto by to Pawlikej byl prajik, šhto na njeho do- mach cžakasche. Wšchehožkuli hewaš na swěcže by wocžakowaš, jenož niz, so nježmē dale wjazny služicž knjesej fararjej.

Kaš jeho lubowasche, wědžesche hólczez hagle, jako žo džeď nihdy njeda naprošycž, so by jeho pónželu sažo k njemu pušchcžik. Wón rjekny, so dženža dopokdnja pšchindže wuj Ležina je swojej žonu a so ma wón tutej jeho žonie pošlu- žowacž, mjes tym so budžetaj wón, džeď a wuj Ležina rubacž, so ma tu s njej bycž w hěcže a jej, šchtož trěbne, pšchinoscho- wacž a so ma, by-li chžyła hribny pntacž, s njej žobu hicž.

Podarmo prošesche džeďa, so tola knjes farar jeho trje- ba, so njeje strown, so pšchindže taš hižo jenož na nělotre dny do hajnkownje wróczo a so nima nikoho, kiž by jeho pšchewo- džowaš.

„Ale hólczje, mjelcž nětko škoro štwojim fararjom!“ sa- woła wón rosmjeršany na njeho. „Tutón farar je tebi žuž cžłowjek a je katolik, Ležina paš je naš. Jemu mamy naj- přjedny pošlužicž! Ty tola prajiš, so bywa Šsyn Boži pšchi tebi a so wšchitko klyšchi; njewēm, hacž by žo jemu lubiko, hdy by wědžal, so ty nochžes wobohemu cžłowjekej pošlužo- wacž. Pónželu rano pónžes hajnkownje wotprajicž, — a nětk ani žłowcžka wjazny!“

Pawlić waš karan, so by po wodu šchoł. Ale wón nje- nacžre wodyn. Pšchi studni cžihny žo mjes kwětki do trawy a pšakasche, so mohla žo jemu wtroba pušnyč. Potom šapře kochž wo šemju, škoži brodu do dčónje a rjekny pšchi žebi: „Dyrbju dha ja kóždemu služicž? Njemóžesche wuj tu žonu tež tam woštajicž? Dyrbesche wón ju žem pšchijesč? — A ja tu nětk nimam ani hdyž mohł tebe pšchijecž, Knježe Ješu! Tež tamna Marta njeby měla, hdyž by tebe pšchijala, hdy bychu jej dom wšali. Mi žu mój kut wšali, so by tam w nim bywaš wuj s cžetku — a ja dyrbju sažo pšchi džeďže bycž! — Njebudu! — Radšcho žo s Dunajom pod hoke njebjo lehn!“

A so je mi knjes farar žuž cžłowjek. To njeje wěrnó! Je dha nam wuj Ležina někaške pšchecželstwo? Njebych wě- džal. Šsnadž tohodla, so tu pola naž pšcheywa a s džeďom drjemo ruba? — Wšchaš ani džeď njeje mój džeď! — Sa žam tu mjes luty mi žužny ludžimi!“

Šnowa da žo hólz do hórkeho pšakanja.

„Ale hólczje, šhto cžiniš?“ sawoła nadobo džeď šady njeho.

„Dofelž nježym ani wasch!“ Pawlić njeda žo mylicž w pšacžu. „Ani nicžej! — Dofelž nikoho nimam a dyrbju wšchudžom mjes žužny ludžimi pšcheywacž!“

Juridzy bě hólza žel.

„Pšchestań!“ rjekny pšchecželniwje. „Šnydń žo, ja chzu tebi něšyto prajicž!“ Dobry hólz w jeho žłowach šmērowa mašu roshorjenu wutrobu. Hólz pošlučasche. Šnydny žo ke džeďej.

„Šhto taš žetiš, so cže k měšchikej njepušchcžu? To je knjes, ma pjenješ; wón namaka druheho poškoła. Ale Ležina je naš, je khudy kaž my — a je nješbožowny. — Cžitamy w twojej knižy, kaš je měš Knjes Khrystuš žobuželenje s nje- šbožownymi cžłowjekami a kaš je jim pomhaš, — a ty noch- žesch pomhacž Ležinje, To njebych wot tebe wocžakowaš!“

(Potracžowanje šcžěhuje.)

Žyrkej a štat.

Indišti předaš předuje nětkle w Němškej a tež w Šakškej we wšchelašch Božich domach. Je to duchowny Appadurei se města Madura w južnej Indiškej. Pšcheywa nětkle na ně-

lotre mēžazy w Nēmstej a fweđeži je fwojim předowanjom wo mozy a waschnju fšheszczijanstwa w Indiskej. Wón dđerži fwoje předowania w jendželstej a w domoródnej tamulstej rěczi a tolmacz je pšcheložuje. W Lipsku n. pšh. je wón se fwojim fłowom wulkeho hibanja sbudžik. Džeń 9. a 10. a 11. septembra budže w Drježdžanach předowacz, a to w Ršchiznej a Zionstej zyrkwi a w zyrkwi Wumóžniča.

Wšhelafe i bliska a daloka.

Hłowna šhadžowanča ferbsteje studowazeje młodžiny bě wot 10. hač 12. augusta w Bukezach. S njej bě sjednocžena hłowna šhromadžina Swjaška ferbškich studowazyh. Hdnyž studowazy pšhidu, je to pšchezo něšto wošebite. Skoro so sdašče, jako njebychu to našče ranšče strony wjazy sacžuwale abo wjazy sacžuwacz chzyle. Woboje je jenak škoda. Runje my w Lubijskim wokreju dyrbymy kóždu škladnošč witač, kotraž nam ferbšče žiwjenje jewi a budži. A hłowna šhadžowanča studowazeje młodžiny je tole dopokafala pšches wjazy hač 50 lět. Čžiscže bjes winy nješbu studowazy tež. Běchu pšchepošdže a niz wobšchěrnje došč ja tuto wuhotowanje pragandu čžinili. Ale tuta wina nješamolwi, so bě tam na hłownej šhromadžiny njedželu popoždny tak malo Eserbow, tak malo ferbškeho luda a tak malo ferbškeje inteligency. To njej srosumliwe a njeje prawje a njeje dobre. Čžim wjazy bě pak tam studowazyh, hižo fobotu a potom njedželu, drje pšches 60. To so radowasche wutroba staryh šhadžowančarjow. A wona so wješelesche na jich dže a štkowanju, na šarjadowanju a na porjedže. A nowowólby, pšchi kotryhž běchmy fobotu a njedželu pšhitomni, drje nam ja to rukuja, so budže to dale tak a hiščeže lěpje — kaž k. hłowny štaršchi stud. phil. Hensel, kiž bu sažo wušwoleny, to tež tam wupraji. So bě njedželu wječor potom rjana wulka žurla polna, to nješamolwi to, so bě tam fobotu popoždny malo luda a malo inteligency, malo duchownych, jenož tjo ewangelžy, mjes nimi jedny i Bruščeje, žadny katolški duchowny, hewak škoro žanych akademikow a tež jenož malo wučerjow a mala ličba ferbškich ratarjow a druhich Eserbow i bliska a i daloka, i Lubijskich a i druhich stron. Jako so studowazy pošledni króč w Bukezach šhadžowachu, běchu hiščeže šchtyri wošady ferbške w Lubijskim wokreju a w dwejoch dalšich so hiščeže ferbški hdnyž a hdnyž předowasche. Nětkle stej tu město 5 jenož dwaj ferbškaj duchownaj i dwěmaj wošadomaj a w dwejoch dalšich so hiščeže ferbški předuje. Tole praji, so mamy wobžarowacz, so njebu tuta škladnošč ferbškeje hłowneje šhadžowanči došč dopošnata a wutřebana. Kak budže tu w ranšchich stronach, hdnyž sažo ras hłowna šhadžowanča pšhidu? — Šchtóž chzyl drobniščeje rosprawy wo wuhotowanjach šhadžowanči mēč, tón wo njej čžitaj w Eserbškich Nowinach w čžibkach tydženja 10. njedže po fwy. Trojizny.

S Nošacziz. Našča wošada so hotuje 15. septembra fwyječič jubilej fwojeho 250lětneho Božeho doma. Bě to 1679, so bu tutón Boži dom dotwarjeny a 25. junija pošwječženy. Twarik je jón fwojej wošadže knjes se Ziegler und Klipphausen, kotremuž tehdy Nošaczizy a druge wšy a kubla fšluchachu. Wón bě tež krajny štaršchi. Je šajimawe, w štwišnach tamnych čžajow pytacz. Nošaczizanska fara wšchal aktow i tamnych dawnych čžajow nima. Spaliču so wšch 10. septembra 1813 i faru, tež zyrkwinske knihi. A dokelž so hród i zytym kublom — runje tak škoro žyle Nošaczizy a Trušezy a Maleczizy — spali, njeje tu w Nošaczizach dožyla starych aktow. Sa to ma pak hiščeže Ketlicžanska fara akty a tež zyrkwinske knihe i tamnych lět. Dalšče leža w štatnym ar-

chivje w Drježdžanach a druhdže knadz tež hiščeže. Tute šewja, so njebu Nošaczizanska wošada hakle 1679 šamoštatna. Runje knjes se Ziegler je so tehdy w rosšadžowanju i patronom Ketlicžanskeje wošady, i knjesom i Gersdorf, na to pošwokal, so je Nošaczizanska wošada hižo dawno šamoštatna, so jenož njeje wjazy duchowneho mēča. A tomu tež tak je. 1587 ščžinišchtaj dwaj knješaj i Gersdorf, kotraž Nošaczizy a Lwoczizy wobšedžeschtaj, Nošaczizy sa šamoštatnu wošadu, wobnowišchtaj praštaru dodžeržanu kapaku Nošaczizansku. Přenjšeho šararja tež pošwokalšchtaj. Bě to Benedictus Georgius. Wošadu tworjachu tehdy hižo te wšy, kotrež do njeje hiščeže dženža fšluchaja, tež džel Walowow, kotryž bu hakle pšchod něšto lětami do Ketlicz wušarowanj; tute wšy bu: Nošaczizy, Trušezy, Jama, Krapowny a Šchpitaľny. Tola se došhodami je to dyrbjalo jara hubjenje bnež. Po 6 lětach wopuščeži šarar sažo wošadu a bu i šararjom we Wuješdže. A patronaj běšchtaj jemu pšchi tym pošwocnaz, špšnawšchi, so došhodny woprawdže njedošohachu; šamaj nješštaj po wšchém šdacžu mohloj abo chzyl došhodny pošwšchicž. Tak běchu Nošaczizy kónž 16. lěštotka sažo bjes šararja a wšy dla duchowneho šštaranja do Ketlicz pošajane. Ketlicžanski šaplan džeržesche Bože fšlužby a špowědž tež w Nošaczizanskej kapale. S lětom 1679 bu to i pošwječženjom noweho Božeho doma hinaš. S přenjšim šararjom pšchi tutym a i došom i druhim šararjom wošady bu šarar Heinrich Holzhammer. Wón tu hač do 1684 štkowasche. — Nowy Boži dom je pšchětraš wšch hubjenoščje a štrachi tutnyh bērtškyžaz lět a stej tu kruty, hladajo do daloka dele k holi. Na njón špomina we tutym lěče i wošebitym džakom a we wšchej lubošči našcha Nošaczizanska wošada a i njej wšchitny Nošaczizenjo a wšchē Nošaczizanki, njech šndla a bydla hdžež chžedža.

W Lubiju šmějemy 20. oktobra wošebity fwyjedžen. Šafške hłowne bibliške towarštwu, kotrež tež našče ferbške biblije rosšchěrja, budže tam tulětny hłowny fwyjedžen fwyječič. S tutym šu sjednocžene wšhelafe šajimawe wuhotowanja a pšchedoščiti. Tuž so jich tež wěšče mnoho i našchich wšow pšchi tym wobdžela.

We Wrotšlawju šmėje Guštav Adolšowe towarštwu wot 15. hač 20. septembra fwoju hłownu šhromadžinu. Pšchi tym wotmėje so tež wulka ludowa šhromadžina w hobriškim domje, kotryž „Zahrhunderthalle“ mjenuja. Jednacž budžeja tam pšchewiščem wo ewangelškich wošadach južneje Ameriki. —

Tole runje hiščeže trjebamy! Nowina „Neue Leipziger Zeitung“ wšjewi 6. augusta mjes druhim ščžehowaze mjes pošwječžemi towarštwow: „Gesellschaft zur Förderung des Tanzes“. Džiwajo na čžezke hošpodarške položenje a na pšchiběraze pošadanjo sa rejemi je so w Lipsku šaložiko „šjednocženštwu sa špěchowanje rejow.“ Dopišy so njech ščželu na šarjadništwu.“

Uppadai, domoródnny indiški předar tamulškeje zyrkwe rěczi tež w Budyšchinje a Lubiju. Tuž ma tež tu we Lužizy kóždy škladnošč tutoho njewšchědneho předarja wohladacz a fšlyšhecž. Tolmacžer, šary indiški mišžionar, budže tolmaczecž. W Lubiju rěczi wón 29. augusta a w Budyšchinje 26. augusta. Šodžina njej nam šnata. Tuž chzyl kóždy so w nowinach wobhonicž. W Budyšchinje budže wón w Pětrovškej zyrkwi předowacz.

Šamolwity redaktor šarar Wyržacz w Nošaczizach.

Wištwanje: Š. w Š. sa 14. po fwy. Tr.